

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การสร้างเสริมความสามารถในการประกอบอาชีพของผู้พิการโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาผลการสร้างเสริมความสามารถในการประกอบอาชีพของผู้พิการโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในประเด็นเกี่ยวกับ

1. การศึกษาความสามารถในการประกอบอาชีพของผู้พิการที่ได้รับการสร้างเสริมความสามารถในการประกอบอาชีพโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. การศึกษาความคิดเห็นของผู้พิการ ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลผู้พิการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีต่อการสร้างเสริมความสามารถในการประกอบอาชีพของผู้พิการโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ซึ่งจะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการศึกษาความสามารถในการประกอบอาชีพของผู้พิการที่ได้รับการสร้างเสริมความสามารถในการประกอบอาชีพโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

สำหรับผลการศึกษาความสามารถในการประกอบอาชีพของผู้พิการที่ได้รับการสร้างเสริมความสามารถในการประกอบอาชีพโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและภูมิปัญญาท้องถิ่น นำเสนอเป็น 2 ส่วน คือ พฤติกรรมการแสดงออกด้านความรู้ที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ และ พฤติกรรมการแสดงออกด้านการปฏิบัติการเพื่อให้เกิดผลงานด้านการอาชีพที่ได้รับการสร้างเสริมโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งจะเสนอตามลำดับดังนี้

1.1 พฤติกรรมการแสดงออกด้านความรู้ที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการแสดงออกด้านความรู้โดยการให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบทดสอบความรู้ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การทดสอบความรู้ของกลุ่มตัวอย่างในรายที่อ่านไม่ได้ ผู้วิจัยอ่านโจทย์และตัวเลือกให้นักเรียนฟัง แล้วจึงให้นักเรียนเลือกคำตอบที่คิดว่าถูกต้อง ผลการทดสอบพอสรุปได้ดังนี้

ผลการทดสอบก่อนและหลังการได้รับการเสริมสร้างความสามารถในการประกอบอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการทดสอบความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ

คนที่	คะแนน		ผลต่างของ คะแนน (หลัง-ก่อน)	ลำดับที่ ความแตกต่าง	อันดับตามเครื่องหมาย	
	ก่อน	หลัง			บวก	ลบ
1	9	11	3	5.5	5.5	-
2	8	13	5	1	1	-
3	9	13	4	3	3	-
4	7	10	3	5.5	5.5	-
5	9	13	4	3	3	-
6	8	12	4	3	3	-
N = 6					$\sum R+ =$ 21	$\sum R- = 0$
					NR+= 6	NR- = 0

จากข้อมูลในตาราง เมื่อนำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks โดยกำหนดค่า $\alpha = .05$ เมื่อ $N = 6$ และ $\sum R- = 0$ พบว่าค่า t ที่คำนวณได้คือ 0 ซึ่งน้อยกว่าค่าวิกฤต จากตาราง ($t=2$) แสดงว่าความรู้ของกลุ่มตัวอย่างภายหลังได้รับการเสริมสร้างความสามารถในการประกอบอาชีพมีมากกว่าช่วงก่อนได้รับการเสริมสร้างอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่อง ความสำคัญของการประกอบอาชีพ การมีอาชีพอิสระเช่น การผลิตสินค้าเพื่อจำหน่าย การกำหนดราคา สินค้า ตลอดจนการจำหน่ายสินค้า พอสรุปได้ดังนี้

การผลิตสินค้าเพื่อจำหน่ายจะต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้บริโภคเป็นหลัก

การกำหนดราคาสินค้า ประกอบด้วย ต้นทุน ค่าแรง กำไร

การจำหน่ายสินค้า ทำได้หลายวิธี ได้แก่ 1) การจำหน่ายด้วยตนเอง เป็นการขายตรงกับผู้ซื้อ เช่น การจำหน่ายในเทศกาลหรือวันสำคัญต่าง ๆ 2) การฝากขายตามร้านค้า เช่น ฝากขายในร้านค้า ของโรงเรียน

1.2 พฤติกรรมการแสดงออกด้านการปฏิบัติการเพื่อให้เกิดผลงานด้านการอาชีพที่ได้รับการเสริมสร้างเสริมโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ของกลุ่มตัวอย่างได้จากการสังเกต พฤติกรรมของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พอสรุปได้ดังนี้

การแสดงออกในช่วงการเตรียมการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการวางแผนการทำงาน โดยบางคนมี ขั้นตอนการวางแผนที่ชัดเจน สามารถระบุได้ว่าจะต้องทำงานอะไรบ้าง และสามารถจัดลำดับของการทำงานได้ กลุ่มตัวอย่างบางคนสามารถจัดลำดับของงานได้ถูกต้องเมื่อได้รับการกระตุ้นให้ทบทวนลำดับ

ของงานด้วยการซักถามจากครู หรือวิทยากรหรือผู้ปกครอง แต่เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองพบว่ากลุ่มตัวอย่างทุกคนทราบว่าต้องมีการวางแผนการทำงานก่อนที่จะลงมือปฏิบัติ

การแสดงออกระหว่างการฝึกปฏิบัติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการทำงาน แต่ครั้งใดอย่างถูกต้อง แม้ว่าบางคนจะใช้เวลาในการปฏิบัติค่อนข้างนาน แต่พบว่าทุกคนทำงานที่ตนเองกำหนดไว้ได้จนสำเร็จด้วยความตั้งใจ มีใจจดจ่ออยู่กับงาน และมีความพึงพอใจในชิ้นงานของตนเอง

การแสดงออกในช่วงหลังการฝึกปฏิบัติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างบอกอุปสรรคหรือส่วนผสมที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติด้านอาชีพที่ทำแต่ละครั้งได้ อธิบายขั้นตอนการทำงานแต่ละขั้นได้ บอกประโยชน์ของชิ้นงานที่ผลิตขึ้นและวางแผนการจำหน่ายได้

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ฝึกการ ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลผู้ฝึกการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เกี่ยวกับการสร้างเสริมความสามารถในการประกอบอาชีพของผู้ฝึกการโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

การเลือกใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการวิจัยครั้งนี้ พิจารณาจากเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความยินดีเข้าร่วมในโครงการวิจัย เป็นอาชีพที่กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีความสนใจและมีความเป็นไปได้ที่จะทำได้สำเร็จภายในช่วงเวลาที่ทำการฝึกปฏิบัติ นักเรียน ผู้ปกครองและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความเห็นเกี่ยวกับการสร้างเสริมความสามารถในการประกอบอาชีพของผู้ฝึกการโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและภูมิปัญญาท้องถิ่นพอสรุปได้ดังนี้

ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการสร้างเสริมความสามารถในการประกอบอาชีพของผู้ฝึกการโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในภาพรวมเท่ากับ 4.67 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43 เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่านักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ที่ดีจากการฝึกอาชีพ ชอบที่จะได้เรียนเกี่ยวกับการฝึกอาชีพ ชอบที่สามารถนำของที่ทำขึ้นเองไปขายและได้รับเงินจากการขาย และคิดว่าความสามารถหารายได้เองเป็นสิ่งที่น่าภูมิใจมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 5 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0 ลองลงมาก็คือ นักเรียนชอบที่ได้มีส่วนร่วมในการเลือกทำกิจกรรมฝึกอาชีพตามที่ตนเองสนใจ และนักเรียนชอบที่ได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมฝึกอาชีพพร้อมกับผู้ปกครอง โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 4.80 , 4.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.42 และ 0.53 ตามลำดับ ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การที่รู้ว่าจะได้ฝึกทำงาน แล้วให้คะแนนตัวเองทำให้นักเรียนตั้งใจทำงานมากขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.79 รายละเอียดดังแสดงไว้ในตาราง 5

ตาราง 5 ความคิดเห็นของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1	นักเรียนชอบที่ได้มีส่วนร่วมในการเลือกทำกิจกรรมฝึกอาชีพตามที่ตนเองสนใจ	4.80	0.42
2	นักเรียนชอบที่ได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมฝึกอาชีพพร้อมกับผู้ปกครอง	4.50	0.53
3	นักเรียนชอบที่จะได้เรียนเกี่ยวกับการฝึกอาชีพ	5.00	0.00
4	เอกสาร อุปกรณ์ วิธีการฝึกอาชีพที่จัดให้ใช้ในการฝึกปฏิบัติมีความเหมาะสม	4.20	0.42
5	เวลาที่กำหนดให้ในการทำกิจกรรมฝึกอาชีพนานพอที่จะทำให้ นักเรียนเข้าใจและปฏิบัติได้	5.00	0.00
6	การที่ได้อ่านจะได้ฝึกทำงาน แล้วให้คะแนนตัวเองทำให้นักเรียนตั้งใจทำงานมากขึ้น	3.80	0.79
7	นักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ที่ดีจากการฝึกอาชีพ	5.00	0.00
8	นักเรียนชอบที่สามารถนำของที่ทำขึ้นเองไปขายและได้รับเงินจากการขาย	5.00	0.00
9	นักเรียนคิดว่าการสามารถหารายได้เองเป็นสิ่งน่าภูมิใจมาก	5.00	0.00
10	ถ้ามีการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพขึ้นอีกนักเรียนจะเข้าร่วมกิจกรรมแน่นอน	4.40	0.51
	เฉลี่ย	4.67	0.43

สำหรับความคิดเห็นของผู้ปกครองและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความคิดเห็นโดยภาพรวมในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.87 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.13 เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่า ผู้ปกครองและภูมิปัญญาท้องถิ่นรู้สึกพอใจต่อการได้พบและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ปกครองนักเรียน ครู และวิทยากร เกี่ยวกับอนาคตของการประกอบอาชีพของบุตรหลานที่มีความต้องการพิเศษ กิจกรรมฝึกอาชีพที่นักเรียนได้ปฏิบัติช่วยให้นักเรียนมีสมาธิมากขึ้น ช่วยให้ผู้ปกครองมีแนวทางในการวางแผนการศึกษาและประกอบอาชีพของบุตรหลานได้มากขึ้น และการร่วมกิจกรรมทำให้นักเรียนพูดคุยกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการทำกิจกรรมเพื่อหารายได้ด้วยตนเอง มากขึ้นกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมฝึกอาชีพ โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวเท่ากับ 5 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ที่มีค่าเฉลี่ยในอันดับรองลงมาคือ เห็นด้วยกับการให้ผู้ปกครองและนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการประกอบอาชีพสำหรับบุตรหลาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.90 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31 ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ด้านการอาชีพมีความเหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ

0.70 ข้อมูลแต่ละรายการของความคิดเห็นของผู้ปกครองและภูมิปัญญาท้องถิ่น เกี่ยวกับการสร้างเสริมความสามารถในการประกอบอาชีพของผู้พิการโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและภูมิปัญญาท้องถิ่น แสดงไว้ในตาราง 6

ตาราง 6 ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1	เห็นด้วยกับการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการประกอบอาชีพสำหรับบุตรหลาน	4.83	0.39
2	เห็นด้วยกับการให้ผู้ปกครองและนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการประกอบอาชีพสำหรับบุตรหลาน	4.90	0.31
3	เห็นด้วยกับการให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมฝึกปฏิบัติกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการประกอบอาชีพพร้อมกับบุตรหลาน	4.83	0.39
4	รู้สึกพอใจต่อการได้พบและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ปกครองนักเรียน ครู และวิทยากร เกี่ยวกับอนาคตของการประกอบอาชีพของบุตรหลานที่มีความต้องการพิเศษ	5.00	0.00
5	ระยะเวลาในการทำกิจกรรมแต่ละครั้งมีความเหมาะสม	4.83	0.39
6	กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ด้านการอาชีพมีความเหมาะสม	4.60	0.70
7	สื่อ อุปกรณ์ เอกสารที่ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการประกอบอาชีพมีความเหมาะสมกับนักเรียน	4.75	0.45
8	นักเรียนพูดคุยกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการทำกิจกรรมเพื่อหารายได้ด้วยตนเอง มากขึ้นกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมฝึกอาชีพ	5.00	0.00
9	กิจกรรมฝึกอาชีพที่นักเรียนได้ปฏิบัติช่วยให้นักเรียนมีสมาธิมากขึ้น	5.00	0.00
10	กิจกรรมฝึกอาชีพช่วยให้ผู้ปกครองมีแนวทางในการวางแผนการศึกษาและประกอบอาชีพของบุตรหลานได้มากขึ้น	5.00	0.00
	เฉลี่ย	4.87	0.13

จากการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและการสรุปข้อมูลจากการสอบถามความเห็นผู้ปกครอง พบว่ามีข้อเสนอแนะให้จัดกิจกรรมโดยแยกนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย หรือจัดเป็นคู่ตามระดับความสามารถ เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความถนัดของนักเรียนแต่ละกลุ่มได้ดียิ่งขึ้น